

ЦЪНИ.

За абониране на вестника:

Въ година 10 л.
в 6 месеца 5 л.
в странство въ година 15 л.
старъ брой 50 ст.

За обявлениата:

1) Въ единъ стълбъ:
На 4 стр. въ цѣлор. редъ 20 ст.
" 1 стр. " " 1 л.—
" другитъ стр. " " 50 ст.

2) Въ два стълба:
На 4 стр. въ цѣлор. редъ—50 ст.
" 1 стр. " " 2 л.—

За срочни (мѣсячни или годишни) обявлениа се правятъ важни отстъпки.

Абонаментътъ въ прѣдплатата

Въписването на новъ абонайтъ става лѣтно отъ началото на мѣсеца

ЧЕРНО МОРЕ

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ

„Всички права на свободата сж основани на правдата; за туй първата длъжностъ на свободата е да ващицава правдата“.

Единъ брой 20 ст.

Единъ брой 20 ст.

Всѣки абонайтъ има право да си достави загубения брой, но току слѣдъ получаването на слѣдующия брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме, плаща като за „старъ“ брой, и то ако има.

Редакторъ-Издател
П. БОБЧЕВСКИЙ

Редакцията е взела за правило да не изпълнява никакви поръчки, които не сж придружени съ стойността.
За обявлениата се плаща слѣдъ първото публикуване.

ПЪРВА САПУНЕНА ФАБРИКА

НА

ХРИСТО ИВ. РИЗОВЪ

ВАРНА — БУРГАЗЪ,

наградена съ ЗЛАТНА медаль на Първото Българско Земледѣлческо-Промышленно Изложение въ Пловдивъ. Произвежда въ голѣми количества разни добри качества „Критски“ („Гиритски“) сапунъ. — Продажнитъ ЦЪНИ НАЙ-УМЪРЕНИ.

ГЛАВНИТЪ СКЛАДОВЕ на фабриката сж въ Варна и Бургазъ.

3—391—1

Д-ръ КОСТА К. ТРАНОВЪ

приема болни въ дома си (улица Богданова, 1-й уч. № 524) отъ 8-9 часа прѣди пладнъ и отъ 2-4 слѣдъ пладнъ, специално по хирургията, оцелобъ и сифилитически болѣсти.

1—390—1

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕГЛЕДЪ.

Д-ръ Хансъ Влумъ е ималъ едно свидѣанье съ Княза Бисмарка въ Варцицъ, което е направилъ голѣмъ шумъ въ Европа поради мащията, които е далъ, и откритията, които е направилъ бившии желѣзненъ канцлеръ, по нѣкои дневни въпроси на политиката. Прѣдъ видъ на голѣмата важностъ на това свидѣанье, считаме за неспазливо да съобщимъ по прише върху него въ „Neueste Nachrichten“, който се издава въ Лайпцигъ и който е органъ на Бисмарка.

Ексканцлерътъ, казватъ вѣстникътъ, си далъ мащията върху новия воененъ законопроектъ. Той казалъ, че не може да признае необходимостта за едно увеличаванье на армията, защото Германия вѣдѣла вече да се страхува да бѣде нападната отъ двѣ страни изведиждъ. Ако Франция ѝ нападне първа, Россия ѝ имало да потушаване никакъ нуждата за едно нападение противъ Германия, а ако, напротивъ, Россия нападне първа, Франция щѣла да чака спокойно за да види какъ ще отидатъ работитъ, понеже побѣдителъ въ близката война щѣлъ да имѣва оная, който спечели двѣтъ или тритъ първи битки.

Главното нѣщо прочее е добрата команда и една тактика по-усѣвършенствуванна отъ неприятелската. Тѣзи двѣ нѣща не се печелитъ съ прѣведени убогъ-мачания на действителната армия.

Г. де Бисмаркъ е убѣденъ, че Германия би могла въ сегашното състояние на силитъ си, да издържи побѣдоносно едно двойно облъскване отъ изтокъ и отъ западъ.

Като разгледалъ послѣ аргумента, даденъ отъ правителството, аргументъ състоящъ въ казанването, че войната е неизбежна, той казалъ, че той е съвсѣмъ безосновенъ. Французкото правителство не мисли за война, както това ясно е доказано отъ благословията, дадена отъ Папата на Франция. Сега Франция е

много по-малко воинственна отъ колкото въ 1888, когато Генералъ Буланже бѣше намислилъ да основе една династия; ако бѣше дръзнулъ да вземе властта, една война бѣше неминуема, понеже французитъ се оставятъ всѣкога да ги увличатъ подобни авантюристи. Г. де Бисмаркъ разказалъ по този случай слѣдующия анекдотъ: въ началото на 1871, когато Гамбета правѣше всичко за да заключи съ подписването на прѣговоритъ за миръ, единъ познатъ политически мжжъ дошълъ да намѣри Бисмарка и се обявилъ готовъ да отиде въ Бордо за да убие Гамбета съ револверъ, като прибавилъ, че послѣ той ще започне да слугитъ си: „Хвърлете ми това куче въшка“, ще вземе управлението въ ръцѣтъ си, безъ нито пушка да грмне и ще повика императорътъ. Съ шестъ рѣшителни хора, той се надѣвалъ да се възползува отъ първия случай за да тури въ изпълнение този планъ.

Г. де Бисмаркъ отказалъ, ако и да върналъ на осъществяването на проекта, защото вървалъ и върва още, че койго и да е монархически режимъ въ Франция поставя повече въ опасностъ мира съ Германия, отъ колкото републиката. Една монархия би свършила по-лесно съюзъ съ монархически държави, а най-вече съ Россия. Републиканската държава имѣла да рискува тѣй сжщо една война, защото знае твърдъ добръ, че всѣки единъ побѣдоносенъ генералъ би могълъ да бѣде провъзгласенъ диктаторъ и би могълъ да ѝ покаже деобила край. Россия не по-малко не желае войната, защото царътъ и народътъ сж миролюбиви; само печатътъ, Поляцитъ и Евреитъ тласкатъ къмъ войнѣ; печатътъ направляванъ отъ Евреитъ, Поляцитъ—защото се надѣватъ че Россия ще бѣде побѣдена, което нѣщо ще доведе до възстановлението на Царското Крѣство, и най послѣ Евреитъ—защото вървалъ, че по малко ще бѣдѣтъ прѣсѣдѣващи, слѣдъ едно разоряване на Россия.

Г. де Бисмаркъ строго критикува намаляването на двѣ години военната служба. Недостатъкътъ на сегашната организация на армията се намира въ нѣмания достатъчно офицери, подъ офицери и конѣе. Райхстагътъ трѣбва да иска да му покажатъ съ-накви финансови срѣдства, че се направи проектираната реформа. Правителството мѣчи върху тѣзи финансови срѣдства. Невъзможно е, да се доставятъ 90 милиона, като се увеличатъ равностойнитъ на държавитъ отъ Конфедерацията. Това ще прѣдизвика недоволството на цѣла Германия и ще попрѣчи много на императорската идея; политически, правителството би трѣбвало да

идеи плаща на понитъ данъци прѣдъ да иска одобренieto на военнитъ прѣобразования.

Въ това свидѣанье Г. де Бисмаркъ билъ навелъ цѣла една серия отъ факти за да обори увѣрението на „Deutsche Rundschau“ че въ 1875 той билъ замислювалъ едно нападение на Франция. М. де Молтке и генералний щабъ желалъхъ действително, въ онзи епоха, една нападателна война противъ Франция. Тогавъ Бисмаркъ билъ сполучилъ да накара Императора да покани генералния щабъ да не се мѣси въ пѣнанията политика.

Колкото за Княза Горчакова, той отъ самохвалство и честолюбие билъ искалъ да убѣди Европа, че нему била длъжна за благодаренията на мира.

Споредъ „Standard“ Императорътъ Вилхелмъ билъ много недоволенъ и твърдъ ядосанъ на Бисмарка за това свидѣанье. Обаче той не щѣлъ да вземе никакви мѣрки противъ него, при всичко че като офицеритъ е нарушилъ военната дисциплина, а като политически мжжъ — държавнитъ тайни.

ЗАЕМЪТЪ.

Бързо нѣщо! До като се прочетѣтъ въ вѣстникътъ граница на държавата условията на заема, той вече се прие отъ Народното ни Събрание! За насъ поне е тѣй, защото една сварилихъ да прочетѣтъ условията, въ този край и научихме се, че сж били вече и приети!

Ако се проверимъ въ всичкитъ подробности на това бързанье, ний далечъ не се съгласяваме, че „интереситъ на държавата сж изискали да не се дрънка“ твърдъ по условията, а много по-скоро бихме се съгласили, че интереситъ на държавата сж изискали да не се дрънка. Да, запитва се неволно човѣкъ: какъвъ именно интересъ може да има държавата или правителството „за да си свърши работата“, „за да се обезпечи“, че само тогавъ да се знае тѣзи работа отъ публицисти, които търсѣли срѣдства за да съборжатъ правителството? Ний мислимъ съвсѣмъ другояче и ето какъ: правителството трѣбвало да каже открито прѣдъ цѣлъ свѣтъ и на Събраието: „Его само такъвъ заемъ може да склочи сега България; ако щете, подобрѣте го, ако не—прѣдприятаята ще чакатъ по-напосенъ заемъ“. И тогавъ публициститъ, които търсѣтъ срѣдства да съборжатъ правителството, не ще ги намѣрѣтъ. Защото правителството има право само да търси и да намѣри заемъ, а Събраието ще го подтвърди или отхвърли. Какво обезпечение, когато правителството не е длъжно нито да се ангажира тукъ въ заема? Кжко било врѣмето и за туй тѣй станѣло. Но това сж ласали и, казахме, не ще се впуцваме въ тѣхъ сега безъ никаква полза, защото вече е „свършена и обезпечена работа“. Общъ отговоръ само ще кажемъ, за да не ни обвинятъ че голословимъ, именно, че само правителството е склосило арѣмето, а не екстремна нужда нѣкаква.

Въ „Свобода“ четохме статия „Заемъ“ съ лекции по заемитъ и, нека ни бѣде простено да си кажемъ правичката, не-тодувахме, като всѣкога, на такива зацѣти: писатѣтъ постепенно тѣй се увлича и се въодушенява, цѣто свършва съ заключение, че трѣбвало да се по-тежко условия заемъ да приемѣтъ! Има, разбира се, способностъ писатѣтъ да ващицава какво да е, щомъ пожелае да ващицава. Това сме готови да признаемъ, още по-вече, защото той пише темата си въ границитъ ѝ добросъвѣстнико. За

да си разясни обаче читатѣлътъ тѣзи дълга и до нѣдѣ хубава въ принципитъ статия, която, ако щете, готови сме и да подпишемъ съ нѣкои маловначущи зачерквапия,—не трѣбва да забравя, че важнитъ въпроси се разяснятъ и всѣкога иматъ и добра и лоша страна. Почтенний авторъ разисква *исключително* добрата страна, а лошата ващицава съ куфаръ тѣй: „стигаа да се покаже държавата солиденъ платецъ“ и тому подобни фрази! Да, и ний казваме сжщото, ващицѣто и единъ длъжникъ, прѣтоваренъ съ „на гроша парица на денъ“ лихва, щомъ си плати благополучно — здравье. Но... ехъ, пусто нѣ!... но ако, нѣкоя черна котка ни мине пътъ? Авторътъ не се стѣснява и не мига, като казва, че желѣзницата, стоиповечемилонната желѣзница, е и стратегическа и за туй е потребна пакъ за патриотически цѣли. „Даже и да имаше само стратегическо значение тая желѣзница“ — казва писатѣтъ—„ние трѣбвало да ѝ построимъ при сегашното нѣоружено състояние на държавитъ, защото ако има значение за цѣлкого прѣдстоящото облъскване, то е за България. А прѣдъ сжществуването на отечестното всичкитъ жѣртви сж легки“. Прѣкрасно е казано, но тогавъ, при прѣдстоящото облъскване, заемътъ? Кой ще го плаща? „Солднитъ платецъ“! Държавата ще имѣва капиталитъ желѣзницата, ама и тя е заложена, прѣдъ още да сжществува, за сто години. Ще се изпълне тогавъ пророчеството на условията или теорията на ангора, че чиповницитъ на кредитора се изпачаватъ за чиновници на държавата и събиратъ приходитъ въ извѣстно ковчежничество, отъ гдѣто си ги прибира кредиторътъ! Тѣй, и по-вече нѣщо отъ туй нѣма да има а? ... Кое е по прѣдпочтително: да ли този заемъ или постепеното ващицване и чаканье *благоприятно* врѣме?

Но сигурно е. Хора, прѣдставителни, подписали бърво отъ името на вѣнница условията на Леондеръ-Банкъ и цатоварихъ съ дългъ окончателно и насъ, и вѣнницитъ ни. Българската прѣсса остава да си лае сега само на аба и—туй то, „Всѣкой българинъ съ спокойствие може да очаква, че ще се покажемъ състоятелни платци, като се има прѣдъ видъ, че страната ни сега ващицава развитието си“ — оключва писатѣтъ на „Заемъ“ въ „Свобода“. Дано, ще склочимъ пакъ ний, това развитиѣ трѣгне тѣй бързо и сигурно, както станѣ и приемањето на заема!...

А да ли сме писали по заема на събаряние правителство — не може да се равбере съ заинтересовано око, което види само думитъ „шосета нѣмаме, а ще правимъ желѣзница“, и ни посочва побързото прѣнасяне отъ селеницъ, въместо съ свои волеки кола, по безъ да вижда и думитъ ни „неполитическо-икономически селеницъ“ и пр. Нека г-ство му прѣбуди малко и изложеницѣта на окр. управители, та ще се убѣди, че нашиятъ селеницъ „прѣдпочитѣ“ да ходи три дни нѣшь или на свои волеки кола, отколкото да плати пари на желѣзница за прѣнасяне. Наистина смѣнно е, че г-нъ икономистътъ — писатѣтъ привождѣ за полза отъ желѣзницитъ повдигането цѣнитъ на земята! Това е тѣрпимо ало въ Европа, гдѣто нѣма необработени земи и пасища отъ 5,526,859 хектара въ държавѣ съ пространство отъ 9—10 милиона хектара; но у насъ се търсѣтъ и се молятъ хора да работѣтъ земята, държавната земя, безъ пари и тежко ни, като подигнемъ цѣната на земята за въ врѣда на земледѣлца! И баба знае, че, по принципъ, да се строи желѣзница е ползвано, но *частно* у насъ и сега е — да, повтаряме,—чисто и просто същия

телно предприетие съ такъв заемъ, защото не е възможно — помислете! — не е възможно да се покриват въ десетилетия първи години отъ желѣзницата емисионната, лихвитъ и амортизацията на употребѣната заета сума. Този грамаденъ расходъ е страшенъ, но . . . ний не се чудимъ, че толкова просто туй нѣщо не успѣла хората, които го предприехъ и които го напояваха на общия гърбъ.

Свършено е вече. Дай Боже само здраве отъ 20 бѣдѣщи години за войната ни, та ще видимъ и ще глѣдаме, какво изработва желѣзницата и, като покрене собственитѣ си расходи за работа, какво дава срѣщу заема съ 88% емисия, 6% лихва и 1% погашение при наплатѣ земледѣлие, промишленостъ и индустрия. Да се направи желѣзница може и въ една година: трѣбватъ само пари и работници; но да се подобриятъ земледѣлие, промишленостъ и индустрия не може нито въ 10 години при всички даже най-фантастични срѣдства, защото трѣбватъ повнания и палата се конкуренция, а тия нѣща не се надвигатъ тъй лесно само съ пари и хора, а и съ време. Не огържати ржѣцъ, казваме, ами наука и практика по-напредъ, та постепенно и съобразно и улесненията, сѣщо като за едно дѣте, което по-напредъ трѣбва да застане, да стѣпи и тогава му трѣбватъ обща, защото нѣщо не е въ състояние да го направи способно да ходи, онепъ хваната, времето и нагледъ даването. Това е нашиятъ народъ съ храната си, и това е нашето мѣние, което желаемъ да се прочете и слѣдъ 20 години, макаръ да се вижда сега нѣкому згодно.

Казахме, не виждаме полза-сега вече отъ критика за заема; защото нѣмаме вече цѣль за нежъ. Тя прѣхвърля, като птица, и ний прѣставаме да мислимъ за този прѣвратъ въ икономическото ни състояние. Умно-глупани, нашитѣ подробни сѣждения върху него отсега ще бѣждатъ безцѣлни.

Да ми правителството не мисли да напустне тия си сюрприви къмъ нашия печатъ?—Ний оставаме съ убѣждение, че правителството направи твърдъ не, редовна постѣпка тукъ и ще бѣде прокѣванъ.

П. Б.-й.

ПО ПРОСВѢЩЕНИЕТО.

Въ една статия въ единъ отъ минжливѣ броеве на вѣстника си, подъ названіе „Просвѣщение и воинщина“ бѣхме оказали на грамадното значение на просвѣщението за запазването на народитѣ, въ сравнение съ воинщината, и бѣхме искавали желание, щото и у насъ въ време е вече да се поставяме отъ прѣвѣличенията, на които сме се вдали въ създаването и ватвърдяването на воинщината, да се погрижимъ по сериозно за народното образование. Имаше честѣта, щото сѣжденията ни въ онѣзи статии, да бѣждатъ признати за математически аксиоми и за елементарни истини даже отъ мѣсто, въ привичитѣ и обичаитѣ на което никакъ не влиза подобно приповнаване на истини, даже и най-явни, когато тѣ се искаватъ не отъ хора на неговия кръгъ. Ний били бѣхме щастливи обаче, ако истинското значение на казанитѣ наши разсѣждения биха имали едно що-годъ влияние за дѣйствителното приложение на онѣзи свѣтли принципи, които единствено сж въ състояние да създадатъ отъ насъ не стѣрущими и непогледѣма национална единица.

Но че ни кажатъ, че държавата, че правителството се грижи за народното просвѣщение и че ний трѣбва да спимъ на ровови постѣлки и да сънуваме още по-ровови сънища, относително старанията и мѣроприятията, които тѣ полагатъ за това просвѣщение. И ний би желали подобно едно нѣщо, защото нѣма по-приятно нѣщо, на свѣта отъ колкото да виждаме или да сънуваме ровови работи, но грубата дѣйствителностъ, уви!, докожда горчиво да ни разубѣди въ това и да ни покаже на много прозачни нѣща, които нѣматъ нищо съ поетическитѣ надѣжди, възложени на правителството за въдвигането на просвѣщението. — Като говоримъ това, ний нищо не измислюваме, защото за дѣятелността на всичитѣ бивши министри на просвѣщението, ясно се произнася сегашниятъ министър, който минжлата година въ своя докладъ до Народното Сѣбрание, когато внасяше закона по народното просвѣщение, бѣше казалъ, че единъ отъ главнитѣ причини за нѣмание учители била вината на минжлитѣ министерства, че не били прѣдста-

вили до сега закони и не били се по-старали да се уреди положението на учителитѣ и състоянието на училищата. Колкото пъкъ за дѣятелността на сегашното министерство, — тя ясно се опрѣдѣля и очертава отъ онѣзи „законъ по народното просвѣщение“, който най-нагледъ доказа, че не стига само едно желание да направимъ нѣщо добро и полезно, но изисква се и известна доза знания, практика и умѣние какъ да извършимъ подобно нѣщо, и на който ползността! за учебното дѣло се постави отъ публичното мѣние въ такава голѣма съмѣтелностъ, щото едва ли не граничи съ арѣдността. Така щото, като вземемъ въ съображение всичко това, струва ни се за нецѣлѣсно, ако отъ време на време се говори и пише по нѣщо и за подобрието на учебното дѣло вънъ отъ това, що е длѣжно да прави министерството, а за онѣзи, които по рѣзки още сж били надѣжани съ високото значение на просвѣщението, не остава освѣнъ въ сѣ сила да се старажатъ щото за това просвѣщение да се положатъ старания, да се взематъ дѣйствителни цѣлесобразни мѣрки, които да го извлечатъ отъ плчевното занемарено състояние, въ което днеска то се намира въ отечеството ни, и пакъ бѣждатъ убѣдени, че въ подобенъ случай, съ онѣзи черпени още въ дѣтството свѣти принципи, макаръ и изъ книжки, тѣ ще принесатъ много по-голяма полза народу, отъ колкото съ дребнавитѣ еимерии партизански интрижки, и ежедневитѣ вѣстникарски нападения.

Ний обаче се отвлѣкохме твърдъ много отъ истинската цѣль на настоящата статия, която имаме прѣдъ видъ, именно, да укажемъ какво трѣбва да се направи, споредъ нашето скромно мѣние, за да може да се подобри учебното дѣло въ страната ни, за да може държавата сигурно да се облѣгне на своитѣ училища, за да може страната, наредътъ ясно да погледне на своето бѣдѣще.

Прѣди всичко истина е, че за да имаме добри училища трѣбва да имаме учители, и добри учители, както и за да имаме войска, добра войска, трѣбваше да имаме офицери, и добри подготвени офицери. Училища безъ учители, войска безъ офицери сж нѣща безсмислени, и каквито закони и постановления да правите за тѣхното подобриение, то положителни резултати нѣма да добиете и никой нѣма да ви похвали, че прѣтѣжавате здравъ разумъ или капка отъ знание и расподѣтелностъ. По тѣзи проста причина правителството въобще, и военното министерство частно, като пожелахъ да създадатъ една горѣ-долу прилична армия, прѣди всичко обѣрнѣхъ погледитѣ си и старанията си къмъ офицерството. Нѣмаше достатъчно офицери. — Правителството създава за офицеритѣ една такава блѣстѣща карьера, кѣто въ никой европейска армия не сѣществва. То увеличава заплатитѣ имъ, то ускорява повишенията имъ, то ги обещавъ съ почести и прѣдпочтения, то ги направи галенитѣ дѣца на държавата. Така щото въ кѣсо време ний видѣхме момчѣта на 27—28 години да ставатъ майори и подполковници, сж гърди украсени съ десѣтки ордени, и получающа заплати, които въ армитѣ на великитѣ сили едвамъ получаватъ старитѣ бѣлобратѣ генерали. И умно, и прѣдвидливо постѣпи военното министерство, като се има прѣдъ видъ цѣльта, която прѣдсѣдваше, т. е. привличането на колкото е възможно повече свежи млади сили въ армията. И ний видѣхме магическото дѣйствие на тѣзи мѣрки, видѣхме какъ се изправдѣвахъ горнитѣ классове не гимназистѣ, и какъ се пълнѣше и пълне военното училище. Магнитъ имаше за младежитѣ това военно училище, което бѣлава ежегодно по 150 души офицери.

А Министерството на Просвѣщението какво е направило за да погълни учителския персоналъ, за да привлече млади образовани сили на учителското поприще? — То дѣйствително е създало, че България има нужда отъ добри учители и макаръ кѣсно постара се да издаде единъ законъ, който има претенцията да подобри учителския персоналъ, като постави образователенъ ценъ. Обаче този законъ, като несъобразенъ съ условията на страната ни, постави учителитѣ, въ сравнение съ другитѣ чиновници, въ такава незавидно положение, щото намѣсто да привлече свежи сили въ училището, ще има за слѣдствие да отстрани до известна степенъ и онѣзи, които нече сж се посвѣтили на него. Ний нѣма да изброяваме тука всичитѣ несъобразности и всичитѣ нецѣлѣсности, съ

които този законъ, вмѣсто поощрение, поставя за тѣзи, които сж се посвѣтили, а особено за тѣзи, които би желали да се посвѣтятъ на учителското звание, ващото всичитѣ тѣзи работи се укавахъ и разисквахъ на пространно въ печата. Така щото ний виждаме любопитно явление, че старанията на министерството на просвѣщението даватъ отрицателни резултати, когато онѣзи на военното даватъ положителни, което явно доказва, че мѣроприятията на второто сж по-практични и по-цѣлесобразни отъ колкото онѣзи на първото. Не е ли тогава умно, Министерството на Просвѣщението да пообмисли мѣрцитѣ на Военното Министерство и да направи нѣщо аналогично и по своята частъ, за да може да се надѣва на истински успѣхъ?

Намъ ни трѣбватъ добри учители безъ друго трѣбва да привлечемъ млади и образовани хора да ставатъ учители, а за да ги привлечемъ ний трѣбва да имъ прѣдложимъ една добра карьера, едни такива материални и морални условия, които да иматъ нѣщо привлекателно за тѣзи хора. Сега единъ университетинъ, ако пожелае да стане учителъ, ще му дадатъ 200 лева въ мѣсецъ, слѣдъ една година ако издържи държавенъ испитъ ще му дадатъ 250, слѣдъ шестъ години служба ще получи 300 л., а слѣдъ 11 години ще взема 380 лева, и то ако службата му е успѣшна.

Дайте на единъ съ висше специално образование, щомъ го назначите, 250 лева т. е. колкото давате на единъ подпоручикъ, който има само срѣдно специално образование; дайте му слѣдъ три години 300 лева, а слѣдъ шестъ години 380; създайте въ кариерата му една надѣжда въ бѣдѣщето, като назначите кинквений, т. е. повишение известенъ процентъ отъ платата за всѣки петъ години прослужение, слѣдъ достигането на първата степенъ, и ще видите колко много хора ще привлечете въ учителското звание. А белжимъ тѣзи трѣбования сж голѣми, белжимъ по сравнение съ това, що се дава на офицеритѣ, тѣзи претенции не сж съвѣтъ скромни?

И за народния учителъ — дайте му цѣната, която заслужава, дайте му тѣй да се каже пазарната цѣна, на която се наслаждава ценатъ, който изисквате отъ неговъ България! На всѣки гимназистъ, на всѣки свѣршилъ педагогическо училище дайте щомъ като го назначите 100—120 лева мѣсечно, безъ разлика въ градъ или село; слѣдъ три години повишете му платата на 150 лева и слѣдъ други—три на 200 лева; направѣте и за него кинквений, и бѣждѣте увѣрени, че въ едно много скоро време народнитѣ училища ще се напълнятъ съ достойни учители и паритѣ, които ще искарчѣте, нѣма да отидатъ напраздно, а ще дадатъ лихва сто на сто. Впрочемъ, когато се касае за народното образование, за народното училище, народътъ ясно и громко всѣкой път е заявявалъ, че не жали и не ще жали паритѣ си.

Когато се харчатъ съ десѣтки милиони за военни цѣли, когато се правятъ заема съ стотини милиони за постройкѣ, отъ които се надѣваме да увеличи полза парадътъ, то микроскопически сж жертвѣтѣ, които бихме направили, ако подобрѣхме положението на учителя, и заедно съ това, подигнѣхме народното образование. Ако народътъ е простъ, не вѣжъ, необразованъ, то защо му сж желѣзници, защо му сж приставници, когато той ще бѣде вѣчно робъ и вѣчно нещастенъ въ своя мракъ, въ своята тина!

Тамъ е гатанката, тамъ е ключътъ за прѣуспѣването на нашето учебно дѣло, а всѣко друго въ законитѣ, правилницитѣ и постановленията е съвѣтъ отъ второстепенна важностъ, защото, казахме, безъ учители училище не е мислимо. Нека народното прѣставителство поразмисли този въпросъ. Ний създадохме и постановихме на твърда почва нашата армия; време е вече сериозно да се вземемъ и по сѣщия начинъ да поставимъ на висотата, на която трѣбва да стожатъ и нашитѣ училища, които сж истинското наше спасение и въ които е турена всичката наша надѣжда за бѣдѣщето.

ЮРИДИЧЕСКА АРЕНА.

Нѣкои забѣлѣжки върху закона за нотариуситѣ.

(Продължение отъ брой 64)

Чл. 79-й би трѣбвало да се допълни споредъ чл. 16-й, като се каже, че

запретителна статия се съставя и когато е извършенъ актъ за даване недвижностъ подъ наемъ, а на чл. 82-й би трѣбвало да се добави, че не се допуска продаване и подаряване недвижностъ, дадена подъ гаранция за длѣжностно лице, съгласно съ закона за гаранцитѣ на чиновницитѣ.

На чл. 100-й, мислимъ, да се прибави нова алинея съ слѣдното съдържание: при извършване актове за даване подъ наемъ недвижностъ, взема се „особенно актово мито“, ако наемната цѣна на имота, споредъ акта, за цѣлий наемний срокъ, е повече отъ 500 лева; ако ли е по-малка, взема се само берията, прѣдвидена у чл. 112 за извършване акта. Сега, като нѣма подобно нѣщо у чл. 100, нѣкои нотариуси би вземали „особенно актово мито“ (4 лева) и при най-малка наемна цѣна, а нѣкои би вземали само берия за извършване акта.

На чл. 107-й би трѣбвало да се добави, че не се изисква потвърждение на завѣщанието, когато се прѣдставя съ него удостоверение отъ надлѣжното иметство, че всичитѣ наследници сж пълновѣрствни, ако при туй сж заявили писмено послѣднитѣ на нотариуса, че сж доволни отъ завѣщанието. Днесъ тоя членъ (107) нѣкои сѣдятъ и адвокати, вслѣдствие новия законъ за наследство, считатъ отмененъ, като казватъ, че нѣма нигдѣ въ послѣдния законъ или въ гражданското сѣдопризводство да се утвърждаватъ за изпълнение завѣщанията, за каквото има правила въ русскитѣ закони, споредъ които е записано у чл. 107-й. Други сѣдятъ считатъ тоя членъ (107-й) въ сила, като съображаватъ тѣй: По законността на всѣко завѣщание се произнася окръжниятъ сѣдъ, т. е. послѣдний прѣгледѣнъ завѣщанието, по исканье на заинтересуванитѣ, и като се намѣри завѣщанието за законно, утвърждава се. Въ Варн. Окр. Сѣдъ имаше такъвъ случай: Единъ сѣдебенъ приставъ броевъ известна сума, що събралъ по исполнител. листъ, прѣдаденъ нему отъ единъ вискателъ. Послѣдний умрѣлъ, нѣкои отъ наследницитѣ му прѣдставили приставу вѣсидѣтелствуванъ прѣписъ отъ едно нотариално завѣщание, и приставътъ прѣдалъ тѣмъ събраната сума. Сѣдътъ, като взе прѣдъ видъ, че прѣдставеното приставу завѣщание, не бидеики потвърдено отъ надлѣжната властъ (т. е. отъ окръжний сѣдъ) по установенъ редъ (както прѣдписва чл. 107-й), нѣма закона сила, тѣй като сѣдебний приставъ не е лице, което да има право да се произнася за законността на завѣщанията, — уважи жалбата на други нѣкои наследници на покойния, които споредъ завѣщанието, сж уврѣдени въ тѣхната законна частъ (чл. чл. 90 и 304 Закона за наследство), и прѣписа приставу, да изиска обратно брѣновата сума отъ онѣзи наследници, на които, споредъ завѣщанието, е опрѣдѣленъ всичкий движимъ имотъ на покойника, като още распореди сѣдътъ, да прѣдаде тая сума приставътъ комуто се слѣдва, „слѣдъ узаконение завѣщанието“. А послѣ, когато се подаде у сѣдий сѣдъ молба за утвърждение завѣщанието, та да стане то исполнително, сѣдътъ остави безъ разгледване тая молба, съ която се искаше да се утвърди завѣщанието чрезъ опрѣдѣление, като даде сѣдътъ да се разбере, че заинтересуванитѣ наследници трѣбва да прѣдложатъ искова молба за унищожение завѣщанието, като го оспорватъ.

За забѣлѣжанье е и туй, гдѣто нѣкои, като считатъ чл. 107-й въ сила, съ думитѣ „надлѣжната властъ“ у тоя членъ, нѣкъ разбиратъ самия нотариусъ и искаватъ мѣние, щото послѣдний да издава крѣпостенъ актъ за недвижимъ имотъ по завѣщание, като се увѣри той (нотариусътъ), че при извършване завѣщанието сж изпълнени всичитѣ формалности, които се прѣдвигатъ въ Закона за наследство (чл. чл. 59—89), а по завѣщания, извършени по-прѣди, онѣзи формалности, които се изисквахъ прѣди тоя послѣдний законъ, споредъ което тълкувание и по саморѣчни завѣщания нотариуситѣ би трѣбвало да издаватъ на заинтересуванитѣ крѣпостни актове, ако и туй да е равносильно съ даване на нотариуситѣ сѣдебна властъ. По нашето разбиране, нотариуситѣ би могли да издаватъ крѣпостни актове на наследници на недвижимости по завѣщание, само въ случай, когато всичитѣ наследници сж пълновѣрствни и би заявили на нотариуса, да се уважи завѣщанието, а не и въ случай, когато само нѣкои отъ наследницитѣ би се обѣрнѣли къмъ нотариуса.

Отъ всичко казано до тукъ върху чл. 107-й, мислимъ повече отъ очевидно

Търговски цѣнописъ

(Справки чрезъ Администрацията).

Кафе, I качество, килограммъ	2 40	„ цепенъ (Шпалтъ) килоло	2 60 — 2 80
„ II „ „ „	2 15	Телятинъ сантрачъ	4 60
„ III „ „ „	2 85	„ дюсъ	6 40
Захаръ торба, I качество, килограммъ	56	Маракитъ Франц. Марс. I к. к-о 12, 11, 13, 13	
„ II „ „ „	65	„ дувината л. вл. 107, 117, 122, 137	
Свѣци Белгийски	1 15	„ Микетъ „ 87, 92, 97, 107	12
Пиперъ черъ	1 10	Прежда кавракъ No. 18/24 I цѣна	11 60
Канела	1 40	„ „ „ 18	11
Карамфилъ	29	„ „ „ 22/24 „	12 20
Ористъ Английски, чуваль	50	„ „ „ 18/24 II „	11 34
„ Ризонъ „	46	„ „ „ 18 „	10 60
„ Женеви „	39	„ „ „ 18/20 „	11
„ Японски „	17 80	„ „ „ 22/24 „	11 50
Чай редовенъ касса	13 80	„ „ „ 24 „	11 65
Кода Белгийска	13 80	„ „ „ 8/12 I „	9 80
Гасъ касса	15	„ „ „ 8/14 „	10
Жамове касса	26 50	„ „ „ 10/14 „	10
Стомана	2 90	„ „ „ 12/14 „	10 10
Калай килограммъ	1	„ „ „ 14 „	10 20
Нисадъръ	9 50	„ „ „ 8/12 II „	9
Телени гвоздей вярелъ	29	„ „ „ 8/14 „	9 10
Шведско жельзо килограммъ	6 70	„ „ „ 10/14 „	9 10
Жельзо Мъжл. нал. вр.	19	„ „ „ 12/14 „	9 30
„ Шина килограммъ	22	„ „ „ 14 „	9 50
Бѣла тенекия касса	0 98	„ „ „ 4/12 III „	8 50
Масло Мит. I качество килограммъ	0 95	„ „ „ 8/14 „	8 50
„ Критско „	65	„ „ „ 12/14 „	8 60
Сапунъ Критски I кач.	45	„ „ „ 14 „	8 80
„ II „ „	25	„ Сул. небел. „ 4/8 I „	8 60
Гроздъ	65	„ „ „ П и III 7-60	8
Маслини	10	„ белевъ „ 4/14 I „	10 50
Циментъ Английски варелъ	4	„ „ „ II „	10
Киселе Тулонъ I качество килограммъ	3 60	„ Кастъръ кав. „ 6/14 I „	13
„ Микетъ „	4 30	„ „ „ 18/24 „	14
„ Сантаринъ I „	2 35	„ „ „ 24 „	17 60
„ тънко табанъ астаръ „	3 50	„ „ „ 28/36 „	18
Киселе Жен. II качество „	3 20	„ „ „ 32/36 „	18 60
„ III „	3 10	„ Суланъ синъ „ 4/14 I „	13 50
„ Турнино II „	9 65	„ „ кафе „ „	12 50
Видело Кохкъ I качество 16 К ⁰	8 80	„ „ аленъ „ „	15 20
„ II „ 16 К ⁰ „		„ „ вил. и ж. „ „	14 80
Вид. Корне Марк. С. Н. А. к. 12 14 16 18		„ „ кав. сира „ „	13
„ килоло л. вл. 10-60, 10-85, 10-10, 9-85 ст.		„ „ Боялия разна „ „	13
„ Марк. В. „ 9-85, 9-60, 9-35 —		Тира 3 к. 9 либри No. 18/24 I	1
„ Муст илз С. Н. А. к. 2 а 3 а 4 а 5 а		„ „ „ II „	10
„ дувината 114 128 140 160 л. вл.		„ „ „ III „	1
„ „ 103 114 125 136 „		Американъ отъ 6 до 12 либри I	1
„ Медне „ 90 100 105 114 „		„ „ „ II „	1
Ваката Франц. Екстра к. 16		„ „ „ III „	1
„ килоло л. вл. 7-60 7-30			90

Книжнина

Общъ каталогъ на изложенитъ прѣдмети. Отъ Първо Българско Земледѣлческо-Промисленно Излож. ние въ Пловдивъ. 1892 г. София. Книгопечатница и Литография на Янко С. Кочановъ. Стр. 216.

Цѣло лѣто, и съ минжалата зима, нашиятъ периодически печатъ бѣше длъженъ да поддържа едно рѣшение на правителството: да се устрои едно земледѣлческо-промисленно изложение въ Пловдивъ това лѣто. Бѣше длъженъ казвати, защото веднѣжъ взето рѣшение да се устрои, почнаха бърже да се произвеждатъ расходи, та никой българинъ не се рѣшаваше да се испрѣчва срѣщу течението, толкова повече, че се протрѣби съ удивително патриотическо въодушевление това бѣдѣще велико празненство за народния ни трудъ. То не бѣше работа, ами единъ видъ покана на свадба: всѣкой искаше да види какво ще стане и не го интересувахе нищо друго, освѣнъ тържеството. И такъвъ си е нашиятъ народъ, като всѣки народъ въ свѣта. Тѣй бѣше и на 6 Септември 1892 год. съ единението ни, което докара неутри страници въ нашата нова история и само съ неимоверни усилия достигнахме да се мамимъ единъ другъ, че сме вече добри. Въ такива едни сложни въпроси ниш, българитъ особено, сме готови да оставимъ всѣки грижи на едного и да го патрисуваме криво-правно съ вѣнци най-славни, каквито едва ли е носилъ и самъ Господъ, а, и пакъ тѣй, рече ли нѣкой единъ: „не! проклѣтъ да е!“ — цѣлий народъ викне „проклѣтъ да е!“ и ето славниятъ нашъ идолъ въ дѣлѣ-земя. Въ важнитъ въпроси, които всѣкой не разбира, но пѣкъ не приема да каже, че не разбира, не се глѣда съдържането имъ, съ полни и врѣди, а се глѣда кой казва и всѣки партизани се сгрупираватъ, защото тѣй бивало поддържане партия, и тѣй се възпита народътъ чрезъ печата още отъ патриотическитъ врѣмена, че и до днесъ.

Тѣзи общественни явления у насъ, впрочемъ, се оправдаватъ съ-пакъ съ обстоятелството, че България нѣмаше достатъчно опитни и добри възпитани първенци, за да не даватъ пѣкъ на пороци въ народния ни бити, и за туй да се експлоатира добродушието нѣмаше абсолютно никаква граница.

Казахъ, устроише изложение безъ ни една противна критика за ползотворността или вредността му, защото ползата не е тѣй уловима и реална, както расходътъ, и можеха да се прѣдлагатъ въздушни кули отъ захаръ и медъ. На първо мѣсто, не ще никакво съмнение, стоше кулата „политически фактъ“ за грамадния устѣжъ въ мирното стрѣйление и положение на нашата мила и медена България. По-нататъкъ стоеше прогресътъ ни въ промишленостъ и земедѣлие, и сега е на рѣка материалъ, който тика тѣзи клонове къмъ прогреса. „Общитъ каталогъ“ е събралъ всѣкитъ родове произведения у насъ и поддържа претенцията, че тия събрани произведения сѣ служили на народа ни за наука и напредѣвъ въ бѣдѣще, тѣй като всѣкой видѣ какво можемъ и какво имаме, че и какво трѣбва да правимъ, въ сравнение съ изложеното въ европейскитъ павилони.

Тѣзи многозначаща книга ще бѣде, мис

ляхъ азъ, прѣвѣсходенъ источникъ за бѣдѣщитъ наши историци по умственото и материалното състояние на нашето врѣме, въ комбинация, разбира се, съ положението на образованието и възпитанието ни прѣдъ това изложение. Това е най-вѣрната полза отъ общи каталогъ, като най-точно оглѣдало, както за чисто политическата, тѣй и за политическо-икономическата ни способностъ въ сегашно врѣме.

Рѣдкий.

Отдава се подъ наемъ и продава се

домътъ, който принадлежеше на г. И. Карловски, състоящъ долния етажъ отъ 3 стаи една готварница, една перачница и отъ едно помѣщение съ магацинъ, което може да служи за кантора (бюро), горния етажъ отъ 6 стаи. Намира се въ Варна, улица Бѣла No 106 на най-хубаво мѣстоположение на брѣгътъ на морето.

За свѣдѣния да се отнасятъ до г. Нисимъ Б. Барухъ, агентъ на „Национала“ въ Варна, до г. Г. Паничерски и Ранковъ, адвокати въ Варна, до главно-прѣдставителство на „Национала“ въ София и до главната дирекция на общепечателното дружество „Национала“ въ Букурещъ.

(16—322—10)

Варнен. Офицерско Събрание.

ОБЯВЛЕНИЕ

Понеже обявения въ в. „Черно Морѣ“ брой 62 и 63 търгъ не състоя на 20 този мѣсець то обявява се на интересующитъ се, че се отложъ за 5 идущий Ноември тѣзи година условията сѣщи.

Варна, 23 Октомври 1892 г.

Варненско Офицерско Събрание.

2—387—2

Явна Благодарность.

Учителското дружество „Развитие“ въ Добричъ сърдечно благодарни на всѣки г. г. гражданинъ и граждани, които по случай на именния си день „св. Димитрий“ благоволиха да подарятъ на дружеството ни, както слѣдъва: Д. Господиновъ — 5 л.; Д. Симеоновъ 4 л.;

Ангеловъ — 3 л.; Д. Списаревъ, Д. Кросневъ, Д. Ганчевъ, Д. Илиевъ, Д. Петровъ, Д. Дончевъ, Д. Цибровъ, Д. Станевъ, Д. Попоуъ — по 2 л.; Ц. Денева, Д. Попескова, Д. Русковъ, Д. Арабовъ, Д. Константиновъ, Д. Генчевъ, Д. Тулчелиевъ, Д. Симионовъ, Д. Стояновъ, Д. Поповъ, Д. Игнатова, Д. Еневъ, Д. Стойкова, Д. Станевъ, Д. Христовъ, и Д. Добринова — по 1 л.; Д. Николовъ — 80 ст.; Д. Приховъ, Д. Чамурлийски и Д. Катранджиевъ — по 50 ст.

Добричъ, 29-й Октомври 1892 г.

Настоятелството.

НОВООТКРИТАТА
КНИЖАРНИЦА

НА

Г. И. ПЕНКОВЪ & С-іе
Въ г. Казанлъкъ

извѣстява, че е влѣзла въ споразумение съ всѣки по-главни иностранны книжарници и издатели, и приемапорѣчки за доставка на разни иностранны книги по всѣкитъ клонове на науката и искусството

При това, книжарницата доставя по най износна цѣна всѣкакви учебни пособия, нужни за всѣки първоначални и класни общ. училища и гимназии, както и по отдѣлно и испѣло всѣкакви физически и химически уреди; апарати, и химикали тѣй и цѣли физически и химически кабинети на най-износна стойностъ, а тѣй-сѣщо и разни сборки (коллекции) по Зоология, Минералогия и Ботаника и пр. и пр. и пр.

На всѣки запитвания се отговаря съ скоростъ и готовностъ.

Книжарницата се обръща още и къмъ всѣки г. г. книжари и издатели, и най учтиво ги моли да ъ вадлѣжатъ съ довѣрието си.

(5—304—4)

ОБЯВЛЕНИЕ

Бившии II годишенъ учителъ на иностранны езици при Държавнитъ и общински училища, прѣподава частно

ФРЕНСКИ И НѢМСКИ ЕЗИЦИ

Приема и всѣкий видъ прѣводи на Френски, Нѣмски, Руски и Романски езици.

Съ почитание!

Вартоломей Робертовичъ,
(Гостинница „Прѣславъ“ № 4.)

3—386—2

ОТЪ СЪДЕБИНАТА ПРИСТАВИ ПРИ ВАРН. ОКР. СЪДЪ,

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2334

Подписанный, Иванъ Данчовъ, Съдебенъ Приставъ при Варненский Окр. Съдъ, на I участкѣ, на основание чл. чл. 1004—1025 отъ Гражданското Съдопроизводство, обявямъ, че отъ послѣдното трикратно публикуване настоящею ми въ вѣстникъ „Черно Морѣ“ слѣдъ двѣ недѣли ще почне продажбата ще се продължава 31 день и въ десетъ дни съ право 5% въ гр. Варна ще продавамъ слѣдующето недвижимо имущество, принадлежаще на Мария Димитрова отъ Варна: Само 1/4 часть отъ къщата, находяща се въ Варна I уч. подъ No 222 между съседитъ: Янаки Паназовъ, Парашкева Кутрупенева и отъ двѣтъ

страни пѣтъ, съставена отъ дървенъ материалъ, двоетажна, покривъ керемиденъ, въ горний етажъ четири стаички, въ долний — една стая като и мутфакъ заедно съ постройката и праздно мѣсто 127 квадратни метра. Първоначална цѣна 750 лева.

Това имущество ще се продаде за удовлетворение искътъ на Кръстю Дончовъ по пѣпѣлнителный листъ No. 1622 отъ 12 Августъ т. г., на Т. Варненский Градский Мировой Съдъ, състоящъ се отъ 650 лева за водение дѣлото 33 лева и други.

Наддаванетоъ ще почне отъ оцѣнката. Интересующитъ се могатъ да видятъ книгата по продажбата всѣки прѣсѣтственъ день и часъ въ канцеларията ми.

Гр. Варна, 23 Октомври 1892 г.

Съдеб. Приставъ: Ив. Данчовъ.

3—389—1

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2249

Подписанный Иванъ, Данчовъ Съдебенъ Приставъ при Варненский Окр. Окръженъ Съдъ на I градски испѣлнителенъ участкѣ, на основание чл. 950 отъ Гражданското Съдопроизводство, обявямъ на интересующитъ се, че въ допълнение на обявлението си подъ No. 9102 отъ 30 минжлий Септември м-цъ, публикувано еднократно въ мѣстний в. „Черно Морѣ“ брой 61 отъ 3 текущий, слѣдъ еднократно публикуване настоящею ми, на 3 Ноември на сѣщото мѣсто и часъ ще произведе нова продажба върху сѣщитъ движими имущества, принадлежащи на Стефанъ Сивриевъ.

Поменжитъ движимостъ ще се продаждъ за удовлетворение искътъ на В. Папанчовъ, повѣренникъ на Ставри Ст. Теофановъ, по испѣлнителный листъ No. 1446 отъ 10 Юлий.

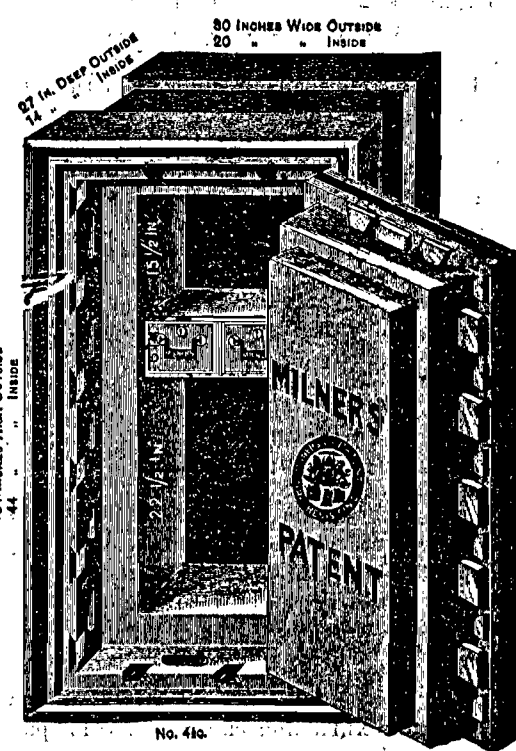
Желающитъ да купятъ отъ тѣзи имущества могатъ да се явятъ въ сѣщитъ день и часъ за да наддаватъ.

Гр. Варна 15 Октомври 1892 г.

Съдеб. Приставъ: Ив. Данчовъ.

1—388—1

ЖЕЛѢЗНИ КАСИ

ОТЪ АНГЛИЙСКАТА ФАБРИКА

МИЛНЕРСЪ

Противостоящи и на насилие и на огънь, доказано чрезъ много случайни удостовѣренія. Единствени най-сигурни и здрави за търговци, банкири, влатари, адвокати и пр.

НАМРАТЪ СЕ ЗА ПРОДАНА

Въ Руссе: у главния прѣдстави тель за България

СТЕФАНЪ А. ХАДЖОПУЛО

Въ София: у господъ

КАЛЖПОВЪ И МАРКОВЪ

Въ Пловдивъ и Варна: у господъ

З. А. ХАДЖОПУЛО И С-іе

Цѣни по разни величини отъ 9 до 350 лири Английски

12—260—12